

museum van boijmans beuningen

Papegaai Paulo
Museumles groep 0, 1-2

'horen en vergeten, zien en onthouden, doen en begrijpen'



Inleiding

Sinds schooljaar 2013 - 2014 is er een les voor kleuters en (de oudste) peuters beschikbaar, *Papegaai Paulo*. Tijdens de museumles maken de kinderen kennis met handpop Paulo en/of (een aantal van) zijn broertjes/zusjes. Doel is om peuters/kleuters op speelse manier kennis te laten maken met het museum en een aantal kunstwerken. Daarnaast worden er spelactiviteiten en begrippen gebruikt die aanspraak doen op de basis reken- en taalvaardigheid van jonge kinderen.

Lesdoelen

- De peuters en kleuters:
- > maken kennis met het museum
 - > leren goed te kijken naar verschillende kunstwerken
 - > leren gedachten, gevoelens en vragen te verwoorden
 - > nemen actief deel aan verschillende spelvormen
 - > ervaren en spelen met een aantal (rekenkundige) begrippen als hoog en laag, rond en vierkant, donker en licht etc.

Opzet programma

Het programma is opgebouwd uit drie onderdelen:

- 1) een voorbereiding op school.
- 2) een les in het museum.
- 3) een terugblik op het bezoek als de kinderen weer op school zijn.

Hieronder worden alle onderdelen uitgebreid beschreven. Ook vindt u enkele lessuggesties.

1) Voorbereiding op school

Bij de bevestiging van de boeking van deze museumles ontvangt u deze lesbrief. Bij de lesbrief zit ook een 'handgeschreven' brief van Paulo (zie bijlage). Deze brief leest u ter voorbereiding van het bezoek aan de kinderen voor. Bij de brief zitten ook foto's die u toont bij de bijpassende passages in de brief. Zo vertelt Paulo onder andere over waar hij woont (foto museum), met wie (foto van hem en zijn broertjes en zusjes) en wat zijn lievelingsschilderij is.

Als u de brief heeft voorgelezen en eventueel bovengenoemd beeldmateriaal heeft laten zien, kunt u nog even verder praten met de kinderen. Vragen die u daarbij kunt stellen zijn bijvoorbeeld:

- Weten jullie wat een museum is? Ben je al wel eens in een museum geweest?
- Weten jullie wat kunstwerken zijn? Kunnen jullie voorbeelden noemen?
- Hoe zou het museum waar we naar toe gaan er uit zien?
- Hoe zou de kamer van Paulo eruit zien? (zou hij een eigen kamer hebben?)
- Kent iemand een liedje over een papegaai?

Verdere lessuggesties:

Knutselen:

- Kinderen maken een tekening of schilderij van hoe zij denken dat het museum er uit ziet. Zou er ook een aparte kamer zijn waar Paulo woont?
- Kinderen maken een tekening of schilderij van Paulo en zijn broertje en zusjes. Welke kleuren hebben ze allemaal?
- Paulo's lievelingsschilderij is gemaakt met allemaal stippen. Kunnen de kinderen ook een schilderij maken met stippen?

Een liedje:

Paulo houdt heel erg van liedjes en versjes. Hieronder een liedje dat de kinderen alvast kunnen oefenen voor hun museumbezoek.

museum van boijmans beuningen

Papegaaitje leef je nog (op melodie van papegaaitje leef je nog)

Papegaaitje leef je nog

leja deejja

papegaaitje leef je nog

leja deejja

de kinderen zijn gekomen en ze willen je graag zien

leja deejja POEF

2) In het museum

In het museum worden de kinderen gedurende een uur begeleid door één van onze museumdocenten met handpop Paulo. Per museumdocent is de groep niet groter dan 15 kinderen. Is uw klas groter dan 15, dan wordt de groep in tweeën (of groter dan 30: in drieën) gesplitst. Voor kinderen van groep 0, of voorscholen geldt dat er maximaal 10 kinderen meegaan per museumdocent. Per museumdocent vragen wij ook een begeleider mee vanuit school.

Jassen en eventueel tassen worden opgeborgen in de speciale garderobekooien. Dan verwelkomt de museumdocent de kinderen. Hij/ zij neemt ze mee naar de Kunst Studio (eventueel naar een andere ruimte, als de Kunst Studio al bezet is) om kennis te maken met Papegaai Paulo. Na een korte kennismaking met Paulo (en zijn broertje/zusjes) gaan de kinderen mee het museum in. Ze bekijken verschillende kunstwerken en bij ieder kunstwerk wordt er een activiteit of spelletje gedaan.

Na afloop brengt de museumdocent de kinderen weer terug naar de jassen waar de museumdocent en Papegaai Paulo weer afscheid nemen. Tot ziens!

Tip: Plak voorafgaand aan het museumbezoek een etiket met de naam van de kinderen op hun shirt. De museumdocent kan de kinderen dan directer aanspreken.

3) Terug op school

Terug op school kunt u met de kinderen het bezoek nog even nabespreken. Vragen die u kunt stellen:

- Wat vonden jullie ervan?
- Wat vonden jullie het mooiste/bijzonderst dat je gezien hebt?
- Was het museum heel anders dan dat je je had voorgesteld?
- Welk spelletje vonden jullie het leukste om te doen?

Daarna kunt u de kinderen nog verder met activiteiten die aansluiten bij het museumbezoek, kleur ontdekken, en rekenvaardigheden. Enkele suggesties:

1. Het museum verzamelt schilderijen en beelden en Paulo verzamelt spelletjes. U kunt met de kinderen een verzameling kleuren beginnen. Verzamel daarvoor eerst een aantal dozen/bakjes of bordjes waar de kleuren in bewaard of neergezet kunnen worden.
2. Paulo wil graag kunstenaar worden. Hij schildert graag en moet dan natuurlijk ook verf leren mengen. Als je verschillende kleuren mengt kun je weer andere kleuren maken. Welke kleuren kunnen de kinderen allemaal maken met rood, geel, blauw en wit? Geef de leerlingen een groot wit vel en een paletje met de drie primaire kleuren. Op het vel mogen ze zoveel mogelijk verschillende kleuren toveren. Als de verf is opgedroogd dan kunnen de kinderen de verschillende kleuren uitknippen. Zo ontstaan er kleurfragmenten in verschillende formaten en vormen.
3. Ga met de kinderen kleuren speuren in de klas of op het schoolplein. Het mag van alles zijn: een stukje stof, een blaadje, een takje of een snoeppapier. Als het maar niet te groot (of vies) is. Doe alles bij elkaar in een zak.
4. Sorteert nu de gemaakte en gevonden kleuren over de verschillende bakjes/bordjes. Wit bij wit, geel bij geel etc. Sommige dingen zijn misschien moeilijk een plekje te geven: deze kun je in een bakje 'moeilijk' doen. Als alles is gesorteerd legt u de bakjes in het midden van de kring. Bespreek met de kinderen hoe het was om te doen. Waren er moeilijke stukjes? Welke? Waarom waren die moeilijk te sorteren? Kunnen ze samen een oplossing of goede plek voor deze kleuren vinden?

museum van boijmans beuningen

5. De verzameling bestaat nu uit verschillende kleinere verzamelingen. Iedere kleur heeft een eigen verzameling. Hoeveel kleuren zijn er verzameld? Zijn alle stukjes rood even rood? En alle stukje groen hetzelfde? Maak evenveel groepjes als dat er kleurverzamelingen zijn. Ieder groepje krijgt een kleurverzameling en sorteert de stukjes kleur op formaat (van klein naar groot of van dun naar dik) of op kleurintensiteit (bijvoorbeeld van licht naar donker) of op vorm. Wanneer de kinderen klaar zijn met ordenen dan kunnen ze deze op een groot vel opplakken.
6. Bespreek de gemaakte verzamelingen. Welke verzameling had de meeste stukjes? En welke de grootste? Was er ook een verzameling met heel weinig stukjes?
7. Met al deze zelfgemaakte kunstwerken van kleurverzamelingen kunt u in de klas nog een echte tentoonstelling inrichten; dan kan iedereen (kinderen van school, papa's, mama's) het eigengemaakte museum van de kinderen bezoeken.

Filmpjes over tellen

Met de kinderen heeft Paulo ook geteld. Dat ging goed maar tellen is soms moeilijk. In het volgende filmpje van Sesamstraat proberen Tommie en leniemienie Purk te leren tellen tot tien. Maar Purk zegt regelmatig het verkeerde getal of begint over iets anders. Tommie en leniemienie blijven het proberen en moedigen Purk aan.

<http://www.nps.nl/nps/sesamstraat/filmpjes/tellen/purkleertellen.html>

In het museum ontdekten de kinderen met Paulo dat de stippeltjes tellen van zijn lievelingsschilderij ook niet zo eenvoudig was. In dit liedje van Sesamstraat wordt een liedje gezongen met voorbeelden van wat niet goed geteld kan worden.

<http://www.nps.nl/nps/sesamstraat/filmpjes/tellen/zegzalikjeeensevenwatvertellenlied.html>

Liedje over schilderen

Hieronder een link naar het filmpje met daaronder de tekst uitgeschreven.

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20100623_liedjeschilderij01

Ik maak een schilderij voor mij

Ref. Ik maak een schilderij voor mij.

Een klodder hier, een klodder daar.

Ik maak een schilderij voor mij.

Maar het is nog lang niet klaar.

Ik schilder alle bomen... rood!

Maar de wolken worden... eh groen!

Want op mijn eigen schilderij,

Mag ik alles doen.

refrein

Ik schilder koeien... pimpelpaars.

Maar de schapjes worden... eh groen!

Want op mijn eigen schilderij,

Mag ik alles doen.

Ik schilder mij er ook nog bij.

Maar mijn haren worden... eh groen!

Want op mijn eigen schilderij,

Mag ik alles doen.

Ik maak een schilderij voor mij.

Een klodder hier, een klodder daar.

Ik maak een schilderij voor mij.

Zo, nu is het klaar!

museum van boijmans beuningen

Bijlage Brief aan de kinderen (op school)

Hallo kinderen,

Mijn naam is Paulo. Ik ben een papegaai en woon in een museum in de stad Rotterdam. In het museum waar ik woon zijn allemaal kunstwerken te zien. Overdag komen er allemaal mensen naar het museum om deze kunstwerken te bekijken. Ik doe een foto van het museumgebouw bij de brief. Dan kun je zien waar ik woon.

Ik woon niet alleen in dat grote gebouw hoor! Nee, ik woon er samen met mijn broertjes en zusjes. We lijken op elkaar want we zijn allemaal papegaaien en hebben hele mooie kleuren: rood, oranje en geel. Kijk maar eens naar de foto: kun jij raden welke Papegaai ik ben?

Ik ben niet in het museum geboren hoor. Ik ben geboren in een land hier ver vandaan. Een land met palmbomen en waar apen wonen. Weet je waarom ik in het museum ben gaan wonen? Omdat ik later graag kunstenaar wil worden. Schilderen dat doe ik graag. Kijk dit is een foto van mijn lievelingsschilderij. Mooi is ie, hè? Er staan zoveel stippen op dat je ze niet meer kan tellen.

Als 's avonds alle museumbezoekers weg zijn dan loop ik graag door het museum. Ik neem dan mijn schatkist mee, want daarin bewaar ik allemaal spelletjes. Ik speel dan graag bij de schilderijen en zing dan liedjes die erbij passen. Kijk dit is mijn schatkist.

Ik wil je nog meer schilderijen laten zien. Grote, kleine en gekke en dan laat ik je ook mijn verzameling in de schatkist zien. Wil je dat? Kom je dan een keertje bij me op bezoek? Dat zou ik leuk vinden.

Hopelijk tot snel, de groetjes van jullie vriend

Paulo (en zijn broertjes en zusjes)